

Előfizetési feltételek:
 (Videkre postán vagy helyben hárhoz hordva.)
 Egész évre 16 frt. Fél évre 8 frt.
 Negyed évre 4 frt.
Egyes szám 6 krajczár.
Hirdetmények díja:
 6-hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 12, kétszerinél 10, háromszorinál 8 kr.
 A nyilttéri petitsor 50 kr.
 Bélyegdíj külön 30 kr.
 Hirdetmények elfogadhatók a kiadóhivatalon kívül egyedül **Hanssenstein és Vogler** hirdetői hivatalában Budapesten: Dorottya-utca 3. sz. I. em. Bees: Wallfischgasse 10. sz. Prága: Graben 27.

KÖZÉPPÁRT

Politikai napilap.

Szerkesztői iroda:
 Belváros, Kalap-u. 15. sz. I. em.
 A lap szellemi részét illető minden közlöny a szerkesztőséghez tartozik. — Bementetlen levelek csak a szerkesztőtől fogadhatók el. — Kéziratok nem adódnak vissza.
Kiadóhivatal:
 Belváros, Lipót-u. 2. sz. földszint (Kertész József könyvnyomdai irodája.)
 Hova a lap anyagi részét illető közzé-nyek (előfizetési pénzek, hirdetések kiadás körüli panaszok) intézandók.

Budapest, január 24.

A debreczeni m. k. gazdasági felsőbb tanintézet tanár-kara, saját intézetének szempontjából fölszólal az „Ellenőr” mai lapjában a 21-es bizottság 3-dik ülésében általam azon értelemben mondottak ellen, hogy a továbbá is kérdésen kívül föntartandó gazdasági-tanintézetek kezelése igen költséges, mert egyrészt az épületek azokban nagy fényűzéssel emeltetnek, másrészt pedig ezen tanintézetek egyrésze nagy mező-gazdaságokkal van összekötve, melyek nagy fölszerelést igényelnek, s nem jövedelmezők, ami rossz illusztrációjául szolgál azon tanrendszernek, mely ezen tanintézetekben követetik, és évenként kárt, költséget okoz az államnak; és azért ezen nagy gazdaságoknak egyrészt másképen kellene értékesíteni.

Előre boesátom, hogy a debreczeni tanintézetet, és épületeit magam nem ismervén: azok után, amiket e tekintetben a t. tanári-kar az említett hírlapi cikkben előad, az általam mondottakat a debreczeni tanintézet épületeire alkalmazhatónak nem állíthatom; egyébiránt föntebbi állításaim igazolására szolgáljanak a következők:

A földmívelési miniszterium 1873-ik esztendői költségvetésének indokolásában ezek foglaltak:

A kassai gazdasági-tanintézet tanügyi és gazdasági épületei föllállításának költségei az építkezési tervezetek és költségvetések alapján tekintettel azon körülményre, hogy Kassa városa a szükséges építkezési faanyagot a város erdeiből ingyen szolgáltatja: a következő öszletekkel hozhatók előirányzatba:

I. Az intézet egyemeletű főépületének föllállítási költsége	82,000 frt
II. Az intézeti igazgató és a vegytanár lakházának föllállítási költsége	24,000 frt
III. Az intézeti majorság épületeinek költségei, nevezetesen:	
1) A növénytermelési tanár, egyuttal gazdasági intéző és segédje lakházának föllállítási költsége	12,000 frt
5) Juhistálló száz darabra számítva bonyelhelyiséggel	3,200 frt
9) Egy majoros és 8 ifju béres lakháza	5,200 frt
10) Négy családos eseléd lakása	5,600 frt
11) Tehenész, egyuttal sajtos lakháza és sajtdoma	5,800 frt
Hozzáadotván a helyszíniek miatt kihagyott tételek, a tanintézeti és gazdasági építkezésekre előirányzott	47,200 frt
összes költsége:	185,000 frt

Ezen összegből a gazdasági épületekre esik 79,000 frt, megjegyzi azonban az említett miniszteri indokolás, hogy a tetteles kiadás az eszközöndő nyilvános árverés útján lesz ugyan közelebből meghatározható; de köztapasztalat szerint jelentékenyebb építkezéseknél a tetteles szükséglet az előirányzottat rendszerint túlhaladja, s azért részint ezen építkezési czélokra, részint a gazdaságnak igavonó állatokkal és eselédséggel ellátására, a föntebbi öszteggel fölülmég 25,000 frt vétetett a miniszter által előirányzatba; megszavaztatott pedig 1873-ban, az előző évben már megszavazott százezer forintból maradt hatvanezer forint fölülmég ismét százezer forint.

A kassai intézeti gazdaság áll 200 kat. hold erdőből, 16 hold legelőből, 14 hold rétből, 245 hold szántóföldből.

Ugyanazon 1873-dik esztendői költségvetés indokolása szerint a kolozsmonostori gazdasági tanintézet főépülete 163,000 frtba került.

Lehet hogy lesznek, kik ezen építkezési költségeket indokoltaknak találandják; én az

ország pénzügyeinek állapotát tekintve, tulságosoknak tartom.

Ami továbbá a debreczeni tanintézettel öszszekötött gazdaságnak jövedelmezését illeti, erre nézve legyen szabad a földmívelési miniszterium 1873-dik évi költségvetéséből, mely a debreczeni tanintézetet illetőleg valóságilag magának az intézetnek fölterjesztése folytán állított egybe, a következőket kivonnom:

Debreczeni országos gazdasági tanintézet:

Kiadás. Ügyviteli költség a gazdaságnál:	
Kovács- és bognár-műhely anyagszükséglete, asztalos- és lakatos-munka	640 frt
Marhasó, szekér- és gépke-nőés és istállók világítása	380 frt
Fűtés, világítás és gyógyszerelés a eselédség részére	260 frt
Árkok tisztítása és faültetés	150 frt
Póttakarmány-félék beszer-zése	520 frt
	1,950 frt
Napszám a gazdaságban és intézeti kertben 2100 frt, ebből a kertre 600 frtot leszámítván, marad a gazdaságra	1,500 frt
Cselédség és kisegítő szolgálk bére. Majoros gazda	240 frt
A gazdasági eselédség bére és terménybeli kárpótlása	3,580 frt
Az eselédzési konyha-eseléd-ség bére	564 frt
	4,384 frt

A gazdasági gépek, eszközök és tűzmentes pénzszekrény beszerzésére fölszámított 2700 frtot számításon kívül hagyván; a kisorolandó négy pár igás-ökör és egy pár ló helyébe újak vételére 2,100 frt
 Haszonbér és adó 1,624 frt

Összes gazdasági kiadás: 11,558 frt

Bevétel:	
Tehenészetből	1,840 frt
Juhászatból	2,250 frt
Sertés tenyésztésből	450 frt
Lótenyésztésből	160 frt
Mustra ökrök eladásából	800 frt
A mezői gazdaság terményeiből	6,150 frt
összesen	11,650 frt

Marad e szerint tiszta jövedelem 92 frt, mely azonban azon esetben, ha a haszonbér, és adó egy része talán nem magát a gazdaságot terhelné, vagy a kertészetre eső napszámok költsége a valónál kevesebbre számított volna: némi öszszeggel öregbithetnék; de viszont a gazdasági intézőnek és segédjének, mint ilyeneknek, ne taláni javadalmazásával az osztható is lenne.

A földmívelési miniszterium 1871-ik esztendői statisztikai kimutatása szerint az intézeti birtok 609 cat. holdból áll, mely között 201 hold bérlegelő van; állat létszáma pedig akkor volt igás kanca 8 db. — esikő 16 — vonó ökör 24 — fejős tehén 20 — növendék-marha 30 — mag-kocza és kan 20 — juh 400 db.

Felvilágosításul meg kell még említenem, hogy az 1873. eszt. költségvetési törvényben a bevételek rovatában foglalt azon 17,500 frt, melyet a t. tanári kar a gazdaság bevételeként látszik az említett cikkben feltüntetni, a következő tételekből alakul:

Tandíjak: 50 tanoncz után 30 frtal	1,500 frt
Eselédzési díj: 37 fizető tanoncztól	3,400 frt
Az intézeti kertből	750 frt
A kísérleti tér jövedelme	200 frt

Ugy, hogy gazdasági bevételek fejében ezen 17,500 frtban csak a föllebb tételenként részletezett 11,650 frt foglaltatik; a tanonczoktól befolyó föllebb említett öszszetek pedig nem számíthatók a gazdaság javára; mert a költségvetés más helyén a tanonczok, és egy segéd eselédzési költségeire kiadásképen 7,280 frt, az oda tartozó eselédzési konyha eselédség részére 720 frt, öszszesen 8000 frt külön van felszámítva.

Nem veszem kétségbe, hogy a debreczeni tanintézeti gazdaságnak föllebb kiszámított esekély jövedelmezése nem a t. tanári karnak, hanem már az ily tanintézeti gazdaságoktól elválaszthatatlan akadályoknak és körülményeknek tulajdonítandó; de mindemellett mégis áll, hogy az ily gazdaságoknak esekély jövedelmezése, bár mely okból eredjen is, nem szolgál jó illusztrációjául a tanintézetben folytatott elméleti oktatásnak.

Egy általában nem teszek észrevételt az ellen, hogy a t. tanári kar nyilvánosan elmondott előlemlített állításaim ellen a nyilvánosság terén felszólalt, de részemről mind a mellett, hogy nem helyeslem azon legújabb irányt, mely szerint a gazdasági felsőbb tanintézetek mezőgazdasággal nem kötendők öszsze: mégis föntartom azon véleményemet, hogy a gazdasági tanintézetek egy részének a mostaniaknál kisebb gazdaságokkal összekötése, a tanügynek kárára nem lenne, az állampénztárnak pedig javára szolgálna.

Kérem az „Ellenőr” tisztelt szerkesztőjét, legyen szíves a debreczeni gazdasági tanintézet t. tanár karának észrevételei folytán ezen nyilatkozatomat is beesés lapjába fölvenni.

Ghyeczy Kálmán,

A középpárti-kör vasárnap, január hó 25. délután 5 órakor saját helyiségében értekezletet tart.

— **Karlovsky Gusztáv** pesti kir. ítölátáblai bírónak, váltóhamisítás miatt, tegnap d. u. történt lefűrtötatása nagy szenzációt keltett a fővárosban. Ezen fájdalom eseményre vonatkozólag a következő teljesen hiteles forrásból vett részleteket tesszük közzé: Karlovsky Gusztáv ellen már több nap óta folyt, váltóhamisítás gyanúja miatt, a vizsgálat, mely azonban a vádlott előkelő állására, s a bírői testületre való tekintet miatt, melynek vádlott tagja volt, a legnagyobb titokban ment végre, úgyhogy arról a pesti kir. törvényszéken, s Karlovsky barátain kívül, kik mind meg voltak győződve Karlovsky ártatlansága felől, alig tudott valaki. Annál lesújtóbb volt rájuk, de nem csak rájuk, ha nem a jogász körökre, a főváros és az ország közvéleményére a pesti kir. törvényszéknek tegnap kelt végzése, mely Karlovskynak vád alá helyezését és esetleg elfűrtötését rendelte el. A korpus deliktit három hamisított váltó képezi. Egyik 2500, a másik 1000, harmadik 550 frtról szól. Ezen váltók meghamisítása teljesen be van bizonyítva, valamint az is, hogy Karlovsky Gusztáv hozta azokat forgalomba.

A büntügyi tárgyalás föfeladatát annak megállapítása képezendi, hogy a hamisítást Karlovsky G. követte el. E szerint tehát Karlovskyra még nem bizonyodott egészen rá a hamisítás bünténye, s az igazságszolgáltatás tekintélyének érdeke miatt felettébb kívánatos, miszerint ne is bizonyodjék rá, illetőleg, hogy ne követte legyen el a hamisítás büntettét. Mert bár nagyon méltánytalan volna, ha közvélemény előtt egy ily szerencsétlen eset homályt vetne oly fedhetetlen és díszes bírői testületre, minő a pesti királyi tábla és legfőbb törvényszék, még sem lehet tagadni, hogy az országának a bíróságokba vetett bizodalma az ily esetek miatt, bizonyos fokig megrendülhet.

A közönség megnyugtására azonban kijelenthetjük, miszerint Karlovskyt a váltóhamisítás büntettére, ha azt csakugyan elkövette, oly szerencsétlen anyagi körülmények ragadhaták, minők a felsőbíróságok körében a legkivételesebbek közé tartoznak. Karlovsky fizetése már hosszabb időtől fogva annyira le volt foglaltva, hogy havonként csak 25 frtból kellett élnie öt gyermekével. Bírótársai, kik ismerték szomorú körülményeit, segítettek ugyan évenként pár száz forinttal, de ez mind esekélyesség volt, a különben is nagy családi bajok által sújtott szerencsétlen férfi pénzügyi zavarainak enyhítésére. Ily körülmények közt súlydott aztán fokrol fokra le egész a váltó hamisításig. — Hogy Karlovsky még a legközelebbi időben sem gondolt tegnap bekövetkezett szeren-

Hussár

Ma ismét az interpellációk napja volt. Irányi kérdést intéz a közoktatási miniszterhez az iránt, hogy mi által tartotta magát a miniszter hivatva és följogosítva arra, hogy a fölntek oktatását a költségek ki nem utalványozása által függesztesse föl. A kereskedelmi minisztert pedig arra emlékezteti, hogy mult év június havában indítványt tett, egy, az Ausztriával kötött kereskedelmi és vám szerződés hatásának és befolyásának megvizsgálására kiküldendő bizottság tárgyában, ezen indítványa Deák Ferencz által oda lett módosítva, hogy a vizsgálót maga a miniszter rendelje el, ezen alakban el is fogadta a ház az indítványt, kérdi tehát a minisztert, intézkedett-e e tárgyban s hogyan?

Ezután Simonyi Ernő kérdezi a ház elnökét, mikép történhetett, hogy a képviselőház folyosóján kifüggesztett s tervezett területi fölosztást ábrázoló térkép német nyelven van szerkesztve?

Az elnök avval menti magát, hogy úgy kapta a belügyminisztertől s kifüggesztette anélkül, hogy megnevezte volna.

Ez mindenestre megbocsátható, világos azonban az, hogy szegény Szapáry grófnak mindenben, ami a területi fölosztással összefüggésben áll, valóságos „Pech“-je van — azt hisszük, illik e szó a német mappához.

Végre Majoros tesz észrevételt az elnöknek az ülés kezdetén a képviselőkhöz intézett azon kérésére, hogy az ülésre pontosan 10 órakor sziveskedjenek megjelenni, ő t. i. azt kívánja, hogy az elnök arról is gondoskodjék, hogy a miniszterek is pontosan jelenjenek meg, főképen azok, a kikhez interpellációk intézettek. Szegény miniszterek azt is kell, hogy előrelássák, melyikükhez fog interpellatio intézteni; ez mégis sok, főképen ha tekintetbe vesszük, hogy az előrelátás ugy sem képezi a kormány egyik kiváló tulajdonságát!

Az elnök ezen kérdésre a kétségbeesés egyik pantomimájával felelt s aztán azt mondta, hogy fölszólításban a képviselő ur kívánsága is ki volt fejezve.

Majoros, miután oly szépen kezdte, folytatja is, s az épen belépett közoktatási minisztertől, ránczba szedett homlokával kérde, miért nem felelt még 8 nap előtt hozzá intézett nagyfontos interpellációjára.

Trefort, ugy látszik, mult éjjel az elbocsátandó és ellene boszút forraló tanfelügyelők seregével álmodhatott, mert rossz kedve volt, s meg is haragudván, azt találta mondani, hogy majd felel, ha megkapja az interpellációt, s akkor meg fogja hazudolni a képviselő állításait, mire Majoros is mérges lett s visszavágott, hogy az ily kifejezéseket kikéri magának, Bittó lecsillapította a küzdőket s megmagyarázta, hogy ilyes nem lévén, nem kapta meg a miniszter az interpellációt, melyet a hitelesítés előtt nem szokás átküldeni.

Engedje az általunk nagyon tisztelt miniszter ez alkalommal azon észrevételt „qu'on a toujours tost de se facher“.

Azt fogja valaki kérdezni, mi volt hát ama fontos interpellatio tárgya? mi is azt kérdeztük, de választ nem nyerhettünk senkitől; végre a jegyzőknél tudtuk meg nagy bajjal, hogy itt bizony a miniszter azon bűnről van szó, hogy bizonyos építéseknel szükséges asztalosmunkára kihirdetett pályázatnál egy a két paszirta-utczában lakó bizonyos Kuhner nevű asztalos mellötzetet.

Az igazoló bizottság Verbanesics, Gersics, Dr. Sram, Broz és Stekovics horvát képviselőket, továbbá Br. Prónay Dénest, Késmárky Károlyt és Szederkényi Nándort igazoltaknak jelenti be.

Ezután a kérvények főnnakadás nélküli tárgyalása, végre pedig a tegnapi félbeszakított részletes vita folytatása következett. A földadó szabályozásáról szóló törvényjavaslat 52-72 cikkre vonatkozólag azon kérdés merült föl, a központi bizottság szövege vétessék e tárgyalás alá, vagy az I-es osztály különvéleménye értelmében szerkesztett szöveg.

Az első osztály véleménye mellett csak Kerkapoly s hű csatlósa Eötvös Károly kardoskodtak, a központi bizottság javaslata mellett pedig, az előadón kívül Péchy Tamás, Tisza Kálmán, Zsedényi és Móricz Pál emeltek szót, ez utóbbi azon kezdte, hogy Tisza után már kevés mondanivalója maradt. Pedig már ez utóbbi ugyanezt jegyezte meg, Péchy után így is volt, mert valóban nem sokat mondott, s mégsem hagyott fönn másoknak semmit, ugyhogy a vita végét éri, ha a ház „enfant terrible“je Pulszky Ágost mint indítványozó köteletségének nem ismeri a fölhozottakra a ház türelmetlensége és szabadkozása daczára is „oly röviden a mint csak lehet“ de mégis hosszasan válaszolni.

A ház nagy többséggel a központi bizottság szövegét fogadta el.

Ezután a tárgyalás simán folyt s teljesen be is fejeztetett, következő módosítványok lettek elfogadva:

Eötvös Károly indítványára az 52. cikkben a recanatio joga egyesekre is kiterjesztetett.

Nagy György javaslata szerint a 66-ik cikkben kimondatott, hogy körjegyzőségekhez tartozó községekben a felszólalások ezeknek székhelyén is történhetnek.

Végre Péchy Tamás figyelmeztetéséről 72-ik cikk, melynek szövege összefüggésben áll az első és második cikkkel, az ezeknél elfogadott módosítás szerint fog fogalmaztatni.

Jövő ülés hétfőn, napirend: az imént letárgyalt törvényjavaslat 3-ik felolvasása, a főrendeknek az állandó kataszterre vonatkozó módosítványai, s a mentelmi bizottságnak Lázár és Babes képviselőkre vonatkozó jelentése.

— **A jogügyi bizottság** tegnapi délután tartott ülésében a közjegyzői törvényjavaslat IX-ik fejezetét tárgyalta, mely a közjegyzői tanúsítványokról intézkedik.

A 104-ik § nál Schmausz indítványozta, hogy könyvtárak hitelesítésénél a közjegyző azt is bizonyítsa vajjon az illető könyvtulajdonos bejegyzett czég-e vagy nem?

Ezen egyedül Matuska által pártolt indítvány elvetetett.

esétlenségére, a következő körülmény mutatja: Karlovsky, midőn királyi táblai bírónak kineveztetett, azonnal a semmitőszékhez osztatot be pótbíró gyanánt. Itt azonban d. u. 2-3 óráig eltartván az ülések, családjától mindig külön kellett étkeznie. A mult héten tehát folyamodott az igazságügyminiszterhez, miszerint ez helyezze őt át a kir. táblához. A miniszter ezen áthelyezést egy tegnap d. e. kelt határozatával megengedte, s ezen miniszteri leirat ma, midőn Karlovsky már elfogatott, le is érkezett a legfőbb törvényszékhez, illetőleg a királyi táblához. — Ezen szerencsétlen eset imét egy példa rá, mily szomorú következményeket von maga után a hivatalnokok fizetésének lefoglalása. A budapesti központi hivatalnokok közül (a bíróságokat ide nem számítva, hol sokkal kisebb az arány), több, mint 10 perzentnek fizetése le van foglalva. Ezen szomorú viszonyok arra bírták a kormányt, hogy komolyan szóba hozza a hivatalnokok fizetése lefoglalásának kérdését, s a dolog alkalmasint oda fog kilyukadni, hogy törvényjavaslat fog az országgyűlés elé terjesztetni, melynek értelmében a hivatalnoki fizetést jövőre ne lehessen, vagy legalább 25 frtng ne lehessen lefoglalni, mely minimum minden esetre oly csekély, hogy azt továbbra is érvényben hagyni ellenkezik nemcsak a humanitással, hanem az államérdekeivel is, mely nem engedheti, hogy a szolgálatban levő hivatalnokai a legnagyobb nyomor, s ezzel kapcsolatban a bűn érvényébe döntethessenek.

— **A keleti vasut ügyében.** Az albizottság tegnapi üléséről az „Ung. Corresp.“ a következőket írja: Az albizottság Waring emlékiratát tárgyalta, melyet az igazgatónács jóváhagyásával a kormányhoz intézett, ettől 569,317 frtng követelve. Ez összeg magában foglalja amaz 54317 frtng kamatot is, mely a kormányt késedelmes eljárásért terheli. Az albizottság most azon kérdést intézi a kormányhoz, hogy miféle körülmények okozták e késedelmet? egyszersmind megkérdendő lenne az igazgatónács, miért nem ügyelt azon körülményre, hogy a vasut építésnél bizonyos részek a kormány jóváhagyása előtt vétettek foganatba? Még több alárendelt kérdés hozzátett föl, a miniszteri válaszok érdemleges tárgyalása azonban azon időre halasztatott, amikor Waring emlékiratáról az e czélra kiküldött tagok jelentése elő fog terjesztetni. Végül indítványozá Zsedényi: mondaná ki az albizottság, hogy azon rendkívüli közgyűlés, mely a második kibocsátású elsőbbségek esetleges kibocsátását elhatározta, nem alapszabályszerűen lett egybehíva. Nem tesszünk semmi közelebbi megjegyzést, mondja az „Ung. Corresp.“, ezen fölülte fontos, a második kibocsátású elsőbbségek jogi alapját megintató és az azok alapján tett műveleteket igen közelről érintő indítványra, erre nézve a közelebbi információkat akarjuk bevárni.

A „Pesti Napló“ politikája.

Hozzá szokott már az olvasó közönség a „Pesti Napló“ labozó és határozatlan irányához, melylyel ma ily értelemben, holnap meg az ellenkezőben nyilatkozik különféle, néha ugyanegy kérdés felett. Készséggel elismerjük azt, hogy a nevezett lap idézett modora következetes annyiban, amennyiben hű tükrét képezi azon kormány politikájának, melyet első sorban védeni feladata, hiába a közmondások ritkán esznek, — tel maitre tel valet! —

A „Napló“ mai Z-vel jegyzett vezércikke az imént említett eredeti bűnön kívül még az által is tündöklök, hogy érthetetlen! —

Ha daczára ennek még is foglalkozunk egy pár perczig eme czikkkel, ezt azért tesszük, mert két oly állítást találunk benne, melyet a kormánypárt részéről minden alkalommal hangoztatva halljuk, s melyekre nézve egyszers s mindenkorra nézetünket elmondani feleslegesnek nem tartjuk.

Az első állítás az, hogy nem a Deák-párti politika, nem az uralkodó rendszer oka bajainknak.

Valamint nem osztjuk azoknak véleményét, a kik sanyaru helyzetünket egyedül a közjogi alap rovására vetik, úgy más részt, ezért a Deák-párti politikát s csak is ezt tesszük felelőssé.

S itt megkell jegyeznünk, miszerint el nem fogadjuk azon sokak által kedvelt subtilis megkülönböztetését a Deák-pártnak a kormánytól, parlamentáris fogalmak szerint az uralkodó többség elválaszthatlana kobeléből származott kormánytól, s valamint ez utóbbi felelős azon többség politikájáért, melyet hivatva van vezetni, úgy viszont a párt sem utasíthatja vissza a felelőséget oly kormány mulasztásáért, melyet elmozdítani minden perczben hatalmában áll.

Nem a Deák-párt politikájában volt a hiba, mondja a „Pesti Napló“ de abban hogy nem tartották erősen a gyepült, megengedték azon ziláltság és szellemi anarchia fejlődését, mely fejük fölé nőtt abban, hogy a baloldali pressiójának engedtek s sokat tettek a mi elmaradhat vala, és sokat mulasztottak amit tenniük kellett volna.

Kérdjük, miből állott egyébből a deák-párti politika mint épen azon hibákból, a melyek a föntebbi sorokban foglalvák?

Nem ugy urak! ha már önönmagokat ámitják tulbölcsességgel és bölcséleti fogásokkal, legalább ne akarjanak ámitani másokat — nem vagyunk mi szobatudósok hanem az életkövetelményeinek munkásai, a politika a 19-ik században nem a theoría eszméleti országha való, hanem gyakorlati mesterséget képez, nem fogadjuk tehát el az önök politikájának azt, amit irtak, mondtak, vagy gondoltak, hanem csak azt, amit tettek vagy elmulasztottak.

A másik dolog, melyre észrevételt tenni kívánunk, a siránkozó jajgatás erős kormány után.

Ugyan ki akadályoztatja önököt abban, hogy erős kormány legyen? azt csak nem fogják követelni, hogy az ellenzék kölcsönözzön erőt oly kormánynak, mely azt saját pártja támogatásából meríteni kénytelen?

A Deák-párt az utolsó választásoknál oly többséget nyert, mint előbb soha, s mint hasonlót alig találunk más alkotmányos országokban, ha ily többség kobeléből nem

fejlődhetett erős kormány, ez csak két dolog közül egyet bizonyít, t. i. vagy azt, hogy a többség nem támogatja a kormányt ugy amint támogatnia kellene, ha teljes bizalommal viseltetnék irányában; vagy azt, hogy a kormány erő kifejtésre magában képtelen, mind két esetben a parlamentarismus consequentiája nem a jajgatás, de a visszalépés vagy a visszaléptetés.

A földadó kataszter kiigazításáról szóló törvényjavaslat.

Budapest, január 24.

A ház ma bevégezte a törvényjavaslat tárgyalását. Lemorzsolta a 83 § t. Illőnek találjuk ajánlani pótlásul még egy szakaszt, — talán a harmadik megszavazás alkalmával figyelembe lehetne venni — mely ilyen formán hangzanék:

84. §. Jelen javaslat keresztül viendő, mihelyt a nemzetnek 20 millió forint kidobni való pénze lesz.

Nagyon komoly dolog, a mit beszélünk. A ház elfogadta ma a bizottság azon véleményét, miszerint a jövedelmi fokozatok végleges megállapítása után történjenek csak az osztályba sorozások. Nagyon helyesen, miután csakis ezen eljárás felel meg azon elvnek, mit a javaslat kimond; ugy hogy a kormány álláspontja valóban épen semmi figyelmet sem érdemelt meg, annyit sem, mint a mennyiben a ház jóakarata részeseit.

Ezek szerint a kormány saját előterjesztése értelmében fog kerülni a kiigazítás 12.470,270 forintba és hat évi időtartamba. Egyáltalán nem hisszük, hogy e számok tulzattak legyenek; sőt az eddigi „befektetési“ politika épen abban mondott mindig esütörtököt, hogy sem a pénz, sem az idő nem volt elegendő. De ha csak e 12.470,270 forintra és hat évre szorítkozunk is, érdekes eredmények előtt állunk. E pénz ugyanis a kölcsönből kell fedeznünk, mert rendes kiadásaink sem telnek rendes bevételeinkből. E kölcsön — hogy kerek számban beszéljünk, — 10 százalékos. Már most 12 és fél millió után egy évre aamat 1.250.000 forint; hat évre 7.500.000; összes költség tehát — feltéve, hogy sem az idő, sem a pénz nem lesz kevés a munkálat keresztül vitelére, épen husz millió forint kerek pénzben.

A ház által megszavazottat tehát ma husz millió frtnyi kiadás. Kétségkívül nagy generozitás. Minha csak kolera-bürokratakat akarunk tartani belőle. S annál jobban kell méltányolnunk a generozitást, mert Magyarország bizony nézhet insolvenziának elébe 1876-ra, mint ahogy említve volt a 21-es bizottságban; s ilyenkor husz millió frtng kidobni chealesvesque dolog. Más néven is lehetne nevezni.

A másik kérdés az általunk ajánlott 84 §-hoz az, hogy csakugyan akkor viendő-e keresztül a törvényjavaslat, ha a nemzetnek 20 millió forint kidobni való pénze van?

Semmi sines távolabb tőlünk, mint az adóreformok szükségét tagadni, sőt abban is megegyezünk a kormányfóly, hogy az adóreformok közt első helyre a földadó reformja sorozandó, mert ez az alap-adó. Hanem hát mi csoda gazdálkodás az épen a jelen viszonyok közt oly katasztert készíteni, mely tíz éven át elnyeli mindazon többletet, mely tíz éven át elnyeli mindazon többletet, mit általa kiszivattyuzni vélünk az adó fizetők zsebéből. Hisz az adóreformnak nem az a czélja, hogy elvegyen az adófizetőtől, hanem az, hogy juttasson az államnak. Helyes-e most azért terhelni a földbirtokos osztályt újabb teherrel, hogy egy óriás összegekbe kerülő bürokrácia tartassék fönt? Az oly kérdés, amelyre talán nem lesz nagyon nehéz felelni.

Ha nem lett volna semmi más modus procedendi egyáltalában a kormány előtt: mentve lehetne az ily eljárás ajánlása miatt azzal, hogy az egyenlenségeket minden áron akarja rektifikálni, és ezen eszmének kész áldozatul dobni: „Ses premiere pensée“ s azonkívül még — husz milliót is. Azonban ez esetben sem volna helyes a törvényjavaslat elfogadása s annak keresztülvitelének siettetése ily viszonyok között, midőn épen a sok gondatlan költelezés — magyarán: „befektetés“ miatt jutott a lét és a nem lét hamleti kérdése elé az ország.

Szerencsétlenségre azonban még e kifogás sem áll. A forgalmi értékek korrektívumul fölhasználása a jelenleg létező adóalpok rektifikálásánál bizonyára megszüntetett volna annyi egyenlenségeket, amennyit meg fog szüntetni így e javaslat. E mód pedig bizonyára nem került volna $\frac{1}{25}$ -öd részénél többre ezen óriás költségnek. Mi azt véljük, hogy a javaslatnál a korrekció jobb is lett volna, mert továbbá a földbirtok állapotokat nem zavarta volna föl gyökeresen; hanem annyi bizonyára tény, hogy igen nagy mértékben olcsóbb lett volna, s legalább is kielégítette volna a momentán viszonyokat.

Hanem a kormánynak tetszett így. Kézises időben, midőn minden hazafi feje a haza legközelebbi jövőjén aggodók, — midőn minden párt fölhasznál indul és tömörül, — midőn a kormány máról holnapra él, — előhoz és a zavart, figyelmen kívül három nap alatt keresztül hajt ily javaslatot, mely ennyire alterálja összes adóviszonyainkat, összes nemzetgazdasági jelenünket és jövőnket.

Difficile est satyram non scribere. Kerkapoly ur híres volt arról, hogy az elpuskázott, s a keleti vasutnál „gyümölcsözőleg“ elhelyezett milliókat azzal védte, hogy az „befektetés“. A pénz ugyan nincs meg, de van a honvédeknek vörös nadrág — volt egy beszédnek tenora. Azóta lehet, hogy azon a vörös nadrágon fölt hátán fölt van, de a pénz hasonlól — nincs meg. Ezt ő „befektetés“-nek nevezte.

Most újra van egy „befektetés“. Borzasztóan örülünk neki. Ha csakugyan keresztül vitetik, s a husz milliót csakugyan oda engedi a képviselőház: Kerkapoly ur lehetne olyan jó, s az így történt „befektetés“-re, mely az ő definíciói szerint ugyanazon érték más alakban, vehetne kölcsönt. Mi ugyan nem fogunk rajta siránkozni, ha e „befektetés“-t, kataszterestül, bürokrata levegővel együtt — odaadja zalogba.

A 107-ik §-nál Horváth Lajos indítványára kihagyott a tolmács alkalmazásának szüksége azon esetben, ha a közjegyző az okmány nyelvét, melynek aláírása hitelesítendő, nem értené.

A 108. és 109-ik §-ok utolsó bekezdései Hammersberg felszólalása folytán egészen kihagyattak.

A 110-ik § Horváth Lajos és Boldizsár indítványaihoz képest akként módosították, hogy a közjegyző nemcsak közjegyzések, de választmányok s igazgató tanácsok határozatainak hitelesítésére is meghívható, s hogy a jegyzőkönyvbe a határozatokon kívül csak a lényeges nyilatkozatokat tartozik följegyezni.

A 115-ik § lényeges változtatást szenvedett. Elfogadtattott Hammersberg indítványa, miszerint ha az értesítendő fél lakásától távol van vagy megtagadja a közjegyzőnek a belépést, a közjegyző maga járjon el a rendes kézbesítési szabályok szerint, s csak az esetben nyújtsa be az értesítvényt a bírósághoz, ha az értesítendő fél tartózkodási helye nem tudatik.

Elfogadta továbbá a bizottság Horváth Boldizsár azon indítványát, hogy egy külön §-ban a közjegyző hatáskörébe soroztassék, oly levelek tartalmának és postára adásának közhitellességét bizonyítása is, melyek habár a közjegyző területkörén kívül eső helyre küldetnek is, valamely jogi hatályval bírhatnak. Ezen új §. fogalmazása az előadóra bízott.

A többi §-ok a 118-ig lényegesebb módosítás nélkül fogadtattak el. — A bizottság tárgyalását ma délutáni 5 órákor folytatja.

Vidék.

Szolnok, január 23. Tegnap este a buzapiacról végig a főtúton választók és a nép roppant tömege több mint 1000 fáklya fényénél vonult zeneszó mellett Horánszky Nándort éltetve, e szeretve tisztelt képviselőjelölt háza elé, a hol megállapodva, Szolnok város lakosai nevében üdvözlő szónoklatot tartott Novák Géza, hangszülőzván teljes beszédében, miként a város választó polgárai magukénak vallva a politikai elvet, melynek a megválasztott jelölt híve, megjelentek, hogy őszinte szeretetük s ragaszkodásuknak kifejezést adjanak. A szónokot többször „éljen Horánszky Nándor” harsány kiáltások szakították félbe.

Erre az ünnepelt férfiú székre állva, szokott ékes szóláshoz képest meghatóan válaszolt, előadva a sajnós állapotot, a melybe jutottunk, s jelezve az utat, melyen abból kihatolhatunk.

Az örüsi népsokaság ezután éltetve a képviselőjelöltet, fáklyák s színes lámpák fényénél a fűtezőn tovább haladva, lelkesültségének folytonos kitüntetésé mellett rövid idő alatt csendesen szétszórt. Az egész Szolnok mondhatni talpon volt.

Az ellenpárt, a zöldtollas 48-as Makaysták csak egyszer, a múlt napok egyikén vonultak át a városon csekély tömegben, melynél választópolgár alig volt egykettő látható. — De nénes szándékunk erejüket kicsinyíteni; az odatévedtek számalomdrámként ugynis.

Mozgalmaikról keveset tudunk.

Ugy látszik, 26-án 15 perc alatt megtörténik a választás. —k—

Különfélék.

Budapest, január 24.

(Hivatalos.) A király Hóbing Antal, osztálytanácsosi címmel és jelleggel fölrúházott minisztertitkár valóságos osztálytanácsosa, — Palik-Csevény Tivadár tiszteletbeli miniszteri titkár pedig valóságos minisztertitkárrá nevezte ki. A kir. igazságügyminiszter Antal József kolozsvári törvényszéki telegkönyvvezető hasonmóságban a bánffihunyadi kir. járásbíró-sághoz, Benkeő József félegyházi járásbíró-sághoz hasonló minőségben a szegedi kir. törvényszékhez, helyezte át. Az igazságügyminiszter a kis-jenői kir. járásbíró-sághoz végrehajtóvá Veres Bela boros-jenői kir. adóhiv. tisztet nevezte ki. Az igazságügyminiszter ifj. Kovács Károly felvinczi lakost az ottani járásbíró-ság mellé bírósági végrehajtóvá, a pénzügyminiszterium a ponsali vámhivatalhoz vámszedővé Blaborszky Ferenc plassei vámszedőt, az igazságügyminiszter a békes-gyulai kir. járásbíró-sághoz végrehajtóvá Vangyel Sándor törvényszéki irnokot, a kir. igazságügyminiszter az egri kir. törvényszékhez Galambos Sándor törvényszéki díjnokot irnokká, a vallás és közoktatásügyi miniszter a nagy-szebeni kir. jogakadémianál a pénzügytan s törvénytani, a bányajog és a magyar magánjog tanzókére dr. Rössler István győri kir. jogakadémiai tanárségd-könyvtárnokot nyilvános rendkívüli tanárrá, az utóbb nevezett kir. jogakadémianál ekép megúrult tanárségd állomásra pedig Biermann Mihály jogtudort, ez utóbbit egyelőre helyettesi minőségben, mindkettőt a rendszerezett illetményekkel, a díogyóri vasgyártelepi állami elemi népiskolához Nagy Gyula, volt ottani községi iskolai tanító egyelőre ideiglenes minőségben vezértanítóvá, Schichmann János galvácsi rom. kath. tanítót ugyancsak id. minőségben tanítóvá nevezte ki, a női munkák id. tanításával pedig Nagy Gyulánét bízta meg.

— **Udvari hírek** Rudolf koronaherceg a királytól engedélyt nyert, hogy a neki adományozott dán királyi elefánt-rendet elfogadhassa és viselhesse. — Clotild főhercegnő a gazdasszonyok egyletének kiállítását tegnap délezen meglátogatta, s ott félórátig időzött.

— **Az írói és művészi kör** tegnapi estélye mulatsó-gabb volt valamennyi eddigi estéknél, amennyiben a néha nagyon elnyújtott program vége ezuttal vig tánczba szakadt. Sipes Antalnak jutott eszébe az az utánzásra méltó jó gondolat, hogy a „program” után tánczenére kezdett, melynek villanyos hatása alatt nemcsak a sor-székek kezdtek szerte ugrálni, hanem az egész díszes társaság tánczra kerekedett. Különbben a programnak is voltak érdekes részei. Szigligeti Ede rajza a „színészet-ből” igen mulattató volt, s nem csak érdekes, hanem jellemző vonásokkal állította a hallgatóság elé Megyeri, a nagy komikus alakját. — Rózságyi „Krach” című humoros rajzán szintén igen jól mulattott az estély kö-zönsége.

— **A magyar írók és művészek társasága** február hó 8-dikán d. u. 3 órákor rendkívüli közgyűlést tart. A rendkívüli közgyűlés tárgyai: 1. Egy választmányi tag-sági kérdés eldöntése. 2. Az évi költségvetés megállapítása.

— **Telesi Károly** gróf, szabadságot állományu honvéd lovas főhadnagy tisztí rangjáról és cziméről önként leköszönt, s lemondása elfogadtatott.

— **Fazekas Alajost** volt országgyűlési képviselőt f. hó 22-dikén kísérték örök nyughelyére, életének 51-dik évében Félégyházán. A temetésen — mint a „Hon”-nak írják — majdnem az egész város közönsége jelen volt, az mind megíratta. A halottas háznál a dalárda énekelt s midőn a gyászmenet megindult, a fűt szűk lón a rész-vevők sokaságának. Számos díszes fogatokon az előkelő hölgyek, a ravatal előtt a „Népkör” tagjai gyász lobogó-val, a honvéd tisztí kar, s ezer és ezer kísérő vonultak a temetőbe, nem szokásból, de benső részvétből. — Menet-közben a zenekar gyászindulója hangzott, a sirmál pedig a dalárda a szótát zengé el, — hisz a jeles férfiú a házhoz hű volt rendületlenül. Mint pesti jurátus a negyve-nes években a jurátusok szóvivője volt Működött ekkor az irodalom terén is, nagy tehetséggel, de kis szerencsével, s később mint híres ügyvéd és szónok lón ismeretes és tisztelt a Jászkun-területben, hol a zöldasztaloknál mindig az ő szava döntött. A szabadságharcban mint kapitány vezette a nemzetőrséget a ráczok ellen; a szabadságharc után mint városi jegyző, sok üldözött honvédet mentett meg okos tanácsaival. 1861-ben ő alapította a félegyházi „Népkört”, melynek ma is elnöke volt, s ennek köszönhető, hogy oly értelmes, iparos osztály nem minden vidéki városban található, mint Félégyházán. Mint országgyűlési képviselő az ellenzékhez tartozott. Halálát családján kívül az egész város mélyen gyászolja.

— **Megjelentek** és szerkesztőségünkhez beküldet-tek: „A magyar jogászgyűlés évkönyve 1873. évre”; szerkesztette dr. Siegmund Vilmos ügyvéd, s az állandó bizottság titkára. Rózsavölgyi és társánál: „Magyar lant” (Átiratok kedvelt népdalok fölött). Ára 1 fnt 60 kr. Tá-borszky és Parsch kiadásában: „Sonates.”

— **Dementi** A „Baloldal” a napokban forgalomba hozott egy Schey báró által a nemzeti színháznak adomá-nyozott 10,000 fnt eltűnése és megkerülése iránti hírt, melybe Tóth Vilmost is bele keverte. A hivatalos lap ezen ügyre vonatkozólag holnapi számában fog hozni kommunikét, mely a tényállást felvilágosítandja. Addig is, míg a hivatalos lap felvilágosítását utánközölhetjük, itt adjuk Tóth Vilmosnak a „Baloldal” szerkesztőjéhez intézett következő levelét: „Budapest, január 23. 1874. Tisztelt szerkesztő ur! A „Baloldal” ma számában Schey báró által a nemzeti színház vízvezetésére adományozott 10,000 fntot illetőleg egy közlemény jelent meg, mely eljárásomat gyanúsítja. Egyelőre csak is annyit tartok kö-telességemnek kijelentni, hogy én ezen összeget a kezem-nél levő nyugta szerint az 1861-ik május hó 24-én átad-tam az akkori miniszterelnök urnak, — és így hamis és merőben alaptalan azon vád, mintha a nevezett összeg általam csak is most kézbesítettét volna Szlávy minisz-terelnök urnak, — az összeg továbbá kezelésére nézve, mint értesítve vagyok, a hivatalos lap holnap megjelenő számában fog felvilágosítás adni. Alázatos szolgálja Tóth Vilmos.”

— **Czélserű „vasuti és gőzhajózási kalauz”** című szakvállalat januárhavi első száma megjelent s tartal-mazza a vasutak és gőzhajók menetrendét. Ezen vállalat előzőszen különbözik az eddigiektől azon czélserű el-rendezés által, hogy újságalkában jelenik meg, nagy be-tikkal nyomtatva s nyilvános helyiségekben közhaszná-latra van kitéve. Ezenkívül a vasuti és gőzhajózási ka-lauz még a következő rovatokat tartalmaz: egy rovatot kereskedelmi s iparüzletek, találmányok stb. ismerteté-sére, egy rovatot „idegenek kalauza” cím alatt, mely az összes közhivatalok és intézetek címzeit hozza, — egy rovatot „bazar” cím alatt, mely a leghirvesebb ipar és kereskedelmi üzletek czégeit tartalmazza s végül egy rovatot hirdetémények számára. A vasuti ka-lauz ára félfévre kemény borítékkal 1 fnt 10 kr., félfévre kemény boríték nélkül 1 fnt. Egész évre kemény borítékkal 2 fnt 20 kr., kemény boríték nélkül 2 fnt. Előfize-téseket elfogadnak a m. kir., postahivatalok, minden könyvkereskedés, valamint a „vasuti és gőzhajózási ka-lauz” kiadóhivatala Budapesten, király-utca 45. szám, I. emelet.

— **A persa sah halála** A persa sah, midőn a bécsi nemzetközi kiállítást meglátogatta, mint tudva van, nagy előzékenységgel fogadtattott király ő felségétől, mire a sah Teheránba visszaérve is megemlékezett. A persa kor-mány ezen nagyrabecsült előzékenységet azáltal véli leg-kiválóbban elismerni, hogy a Teheránban székelt ő. és k. követséget arról értesítette, miszerint azon esetben, ha az osztrák-magyar monarchia kormányai részéről azellen nincs ellenvetés, azon magyar vagy osztrák alattvalókat, kik Persiában ideiglenesen vagy állandóan tartózkodnak, mindazon előjogokban és kiváltságokban részesítendő, melyeket jelenleg a Persiában legtöbb kedvezményt élvező országok alattvalói élveznek.

— **A nemzeti színházban** ma este került színre új kiállítás és betanulással a „Próféta” című opera. Az előadás azonban oly késő órákban ért véget, hogy a kénytelenség miatt eltérve eddigi szokásunktól, misze-rint a színi előadásokról még azon este szoktunk tudósi-tást írni, a „Próféta” előadásáról csak lapunk legköze-lebbi számában emlékeztetünk meg.

— **Nemzeti színház.** Vasárnap, január 25. „A betyár kendője,” eredeti népszimű dalokkal 4 fölvonásban.

Táviratok.

— **Srassburg, január 23.** Az ultramontán párt nyolcz elszási választókerületben hat lelkeszt és két laicust álli-tott föl jelöltékül és fel fogja szólitani a többi kerülete-

ket is, hogy a francia párt azon jeltöltjeire szavazzanak, kik elfogadják az ultramontán programot.

— **Sz. Pétervár, január 23.** Az esküvői szertartás ma délután tartott meg nagy pompával orthodox és angli-kán ritus szerint; az ünnepélyesség alatt 101 ágyulövés történt; az ebédnél fölköszöntések mondtak a császári pár, Viktoria királyné, a házassulók, a vendégek, a pap-ság és a hű alattvalókra. A város ki volt világítva, este a téli palotában tánczvigalom lesz. Az utcákon nagy nép-tömegek hullámanak, zenekarok vonulna végig a váro-son. Ragyogó sugáros tavaszi idő jár; a házassulók este tovább utaznak Zazskolselo-ba, a hol három nap fognak tartózkodni.

— **Éjjel érkeztek.** —

— **Bécs, január 24.** A „N. fr. Presse” távirata sze-rint Londonban Norfolk herceg elnökléte alatt elleu-meeting tartottik február 6-án, melyen a katolikus epis-copatus teljes számmal megjelent.

— **Bécs, január 24.** A „N. fr. Presse” szerint a rész-venytársaságok tökéje a veszteségekhez arányosítva szál-littatik le a részvények lebélyegzése által, mely intézke-désbe a kormány beleegyezett.

— **Kopenhága, január 24.** Pihl socialista-vezető, ki a királynál kihallgatást akart kérészakolni, nyolcz-havi kényszermunkára ítéltetett.

— **London, január 24.** Gladstonenak újra föllépett Groenwichben követjelöltül.

— **London, január 24.** Gladstonenak megengedte a ki-rálynő a parlament fölosztását s az új választások azonnali elrendezését.

— **Berlin, január 24.** A „Nordd. Allg. Ztg.” a sajtó azon hitét támadja meg, mely szerint a francia kormány újabb rendszabályait külső pressis idézte volna elő, mert ilyenmü ohajtást a német kabinet nem is nyilvánított. A francia kormány saját jószántából intézkedett, mivel a birodalmi kormány föntartottta magának későbbre föl-ségsértés czimén föllépni, s először látni akarja, vajjon a nyereendő elégtétel kellő-e.

— **Berlin, január 24.** Bismarck herceg a „Reichan-zeiger”-ben megköszöni a részvénytáviratokat, melye-ket az utolsó vita alkalmából nyert.

— **Szt.-Pétervár, január 24.** Kotzebue Ujoroszország kormányzója Varsó kormányzójává nevezetett ki.

— **Athen, január 24.** A községi választások kedvezők a kormányra.

Közgazdaság.

Budapest, január 24.

— **A Concordia, Viktoria és Hagenmacher-féle mal-mok** egy bizonyos Wegemann nevű ural Nápolyból por-czellán hengerű új malomszerkezet iránt vannak alkuba, a minőből már egy példány működésben van a Viktoria malomnál, s állítás szerint igen nagy megtakarítás volna általa elérhető. A patens ára 500,000 forint.

— **Az osztrák államvaspályatársaság** elhatározta, hogy minden adót, a melyet hivatalnokai és szolgálói ille-tményeiből huznak le, január 1-től fogva maga a társaság fogja viselni.

— **Metitüdösítés a budapesti gabnatözséről** január 18—24. A buza kisebb kínálata folytán nagyobb keres-letnek örvendett, s 5—10 krral emelkedett az ár, de a for-galom e héten is csekély maradt. A rozs forgalom nélkül. Az árpa jobban fizetett. A határidő üzletben tavaszra 30,000 vámmúza árpa kelt el. A forgalom az összes gab-naneműekre 100,000 vámmúza körül. A behozatal 57,40, — a kivitel 8000 mázsára rug.

— **A buza** beh. 29,730, kiv. 8500; a gabona beh. 782, kiv. 284; az árpa beh. 3,865, kiv. 1407; a zab beh. 1,358 kiv. 200; a tengeri beh. 17,038, kiv. 805; a repce beh. 318; kiv. 4947 vámmúza.

— **A buza forgalma** 59,200; az árpáé 12,400; a zabé 18,000; a gabnáé 5600 mázsa.

— **Átlagos árak** a buzánál 777.50; a gabonánál 355; az árpánál 392.50; a zabnál 218.25; a tengerinél 452.75 krajczár.

— **A szarvarmarha felhajtás jelentékenyebb.** Eladatott 1652 darab ökr, párja 125—360 forint; 809 tehén, párja 95—280 fnt; 6840 sertés, mázsánként 32—36 fnt.

— **A szesz üzlet** e héten is szilárd volt, a forgalom 1200—1500 akónyi.

— **A bosnyák aszalt szilva mázsája** 24 forintjával fizet-tetett, a szalonna szilárdan kelt; a disznózsír korlátol-tabb; az árak változatlanok.

— **Budapesti gabnatözsde,** január 24. Kevés a keres-let, kevés a kínálat, kicsiny a forgalom, változatlanok az árak. A buza tavaszra 815—820; a zab tavaszra 227.50 —228.50; a tengeri május s júniusra 5 fnt 5.03 krig.

— **Budapesti értéktözsde,** január 24. A hangulat változatlanul kedvező, különösen a befektetési papirook, ne-hány helyibank, takarékpénztár és malom papirjai örvend-tek nagy forgalomnak.

— **A vasuti kölesön** 99-en kelt és 98 háromnegyed maradt; a szállodézsmaaváltság 72-n záródott. A bankok kö-zül az anglo 37 egy fél 37 egy negyed; magyar hitelbank 135; földhitel 58 egy negyed; takarékö és hitel 59 egy negyed 59 három negyed; az országos központi takarékö-pénztár 70—71; az első hazai 2588-ra hágott. A malmok közül a Victoria 100—101 ig; a közüti vaspálya 346; a budai 90-re hágott. Az értékek üzlet és változás nélkül.

Felölös szerkesztő: **Huszár Imre.**

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1874. január 24-én.														
Gabona-árak.		Vámmászánkint		Részvények.		Adva Tartva		Adva Tartva						
Haug.	font	font	frt	Befiz.	Adva	Tartva	Befiz.	Adva	Tartva					
Buza, bányási ó v. uj	83	7.65	7.80	315	Első magy. ált. biztosító-társaság	910.	915.	500	Első magyar serfőzde	425.	430.	Magy. vasuti köles (120 frt ez.	98.25	98.75
" " " " " "	85	7.90	8.	200	Haza	—	—	200	Sertészhaló	180.	185.	Ang-osztr. bank befiz. (100 f. tez.)	151.	151.50
" " " " " "	87	—	—	300	Pannonia	365.	375.	200	Athenaeum	252.	254.	Osztr. földh. befiz. 80 frt ez.	43.25	43.75
tiszav.	83	7.80	7.90	100	Pesti bizt.	60.	62.	500	Pesti könyvnyomda	620.	630.	Nemzeti bank	989.	991.
" " " " " "	85	8.	8.15	200	Hunnia	87.	90.	200	Egyesült magyar gőzhajó-társ.	7.	7.50	Dunagőzhajó-társ. 500 frt pp.	520.	521.
" " " " " "	87	—	—	300	Unio	185.	190.	500	Glanz-féle vasöntőde	375.	380.	Erzsébet-pálya 200 frt p.	214.	214.50
pestm.	85	7.70	7.80	200	Pesti közuti vaspálya	341.	343.	200	Gschwindt-féle szeszgyár	230.	235.	Ferdinand ész. pálya 1000 frt pp.	2084.	2088.
" " " " " "	86	7.95	8.10	200	Budai	90.	95.	200	Börgyár	80.	85.	Ferenéz-József 200 frt o. é. ez.	212.	213.
" " " " " "	87	—	—	200	Budai hegyipálya	50.	60.	200	Gyapjamosoda	90.	95.	Triesti Lloyd 500 frt pp.	463.	465.
fehért.	83	7.90	8.	80	Municipális hitelintézet	27.50	28.	300	Salgó-tarjami kőszénbánya	104.	102.	Allamvaspálya 200 frt pp. ezüst	337.	338.
" " " " " "	85	8.10	8.20	85	Angol-magyar bank	37.25	37.75	200	Schlick-féle vasöntőde	168.	170.	Déli vaspálya 200 frt o. é. ezüst	162.75	163.25
" " " " " "	87	—	—	160	Magyar általános hitelbank	135.	135.50	200	Sósuti kőbánya	116.	118.	Tiszameli vasp. befiz. 100 frt pp.	202.	203.
bácskai	87	—	—	200	Francia-magyar bank	34.	36.	500	Első magyar szeszfinomító	160.	165.	Tramway befizetés 200 frt o. é.	173.	175.
" " " " " "	85	—	—	100	Magyar általános földhitel-társ.	58.25	58.25	200	Alagut	99.	100.	Osztrák-földhitelint. ezüst 5%	95.50	96.
				50	Takarek- és hitelgyűjt.	58.75	59.					33 évben visszafizet. o. é.	86.	86.50
				50	Buda-ó-budai népbank	35.60	39.50					Osztrák nemzeti bank 5% o. é.	91.50	91.60
				100	Iparbank	50.	51.					Alf.-fiumei vasp. 200 frt ez. 5%	86.50	87.
				200	Budai kereskedelmi és iparbank	200.	202.					Ferdinand északi vasut 5% pp.	91.	92.
				500	Pesti kereskedelmi bank	787.50	790.					Pécs bari vasut 200 frt o. é.	83.	—
				200	Pesti iparbank	430.	440.					L. erdélyi pálya ezüstben 5%	83.50	84.
				100	Budapesti kézművesbank	69.	70.					Allamvasut 500 frank	140.50	—
				70	Pesti egyetli bank	36.	37.					1867 500 frank	131.75	132.50
				50	Hivatalnok hitelgyűjt. I. em.	42.	49.					Déli vasut	112.50	113.
				80	Kisbirtokos hitelintézet	—	—					Magyar keleti vasp. 600 frank	66.	66.50
				100	Országos közp. takarékp. 5%	71.	72.							
				1000	Pesti hazai	2585.	2600.							
				100	Budapesti fővárosi	182.	183.							
				100	Kőbányai takarékpénztár	—	—							
				100	Kulvárosi takarékpénztár	56.	57.							
				40	Szentendrei takarékpénztár	42.	44.							
				60	Ujpesti takarékpénztár	34.	36.							
				500	Árpád malom	50.	55.							
				500	Blumféle	37.	40.							
				200	Concordia	290.	295.							
				200	Erzsébet	112.	115.							
				160	Luiza	143.	144.							
				200	Molnárak és sütők	210.	212.							
				500	Hengermalom	710.	770.							
				300	Victoria	100.	102.							
				100	Első budapesti	620.	630.							
				100	Budai gyárudvar	22.	23.							
				1000	Pannonia	410.	415.							

H I R D E T É S E K.

Farsangi cikkek ajánlata.

Táncz, jelmezbáli és színházi legyezők.

Báli legyezők legújabb nemű, finomságukhoz aránylag 1 frt 20 krtól 40 forintig.

Eredeti kínai báli legyezők frt 7.50 - 24 frt, jelmezöltözöttekhez illők 50 krtól 6 frt.

Valódi teknőcshéj-legyezők 20-30 frt, valódi ceféleteson-legyezők 12-30 frt, orosz bagariador-legyezők 11 krtól 15 frt.

Legújabb divatu Chatelaineik.

Alarczok - kőszemek gyermek, hölgyek és urak részére 10 krtól 1 frt, tréfa eredeti torokpek, állatfelek sat. változatos legújabb nemű 30 krtól 4 frt, Atlasz és barsony Dominczarczok 10 krtól 2 frt.

Trefás orrok - többféle udonságok, 1 frt.

Bohóc-estélyi trefás süvegek - zajt csináló tárgyak, változatos új és díszes nemű 1 frtől kezdve 8 forintig.

Ékszerkészlet - összehangzó ízlésű mellék és fülfüggővel 75 krtól 3 frt.

Hajdíszek (hajpompák), boglárkák és fésűk.

Medáillonok, nyakláncok, óraláncok.

Ingeló- és ingujj-gombok, shavigny-rak. Haj-, ruha-, barsony- és kalapkefék. Fésűk minden nemű, kézi és zsebkései tükrök, hajfürdőhengerek és tekerései, haj- és gombostűk, kesztyűtágitó és gomboló, kolmizó olló.

Illatszerek. Magyar valódi kőszeműgyűjtő 2 frt, illatszerek, finomságukhoz aránylag 40 krtól 4 frt, Finom áruválogatások 10 krtól 3 frt, Beyer Pulcherrime 80 krtól 1 frt 60 krtig, Arany-, ezüst- és gyémánt-hajpor! 120 krtól, Veleutine, opaline és egyéb finom illatszerek, Illatszerek és olajok 35 krtól 2 frt, Híres tisztítási és egyéb hajszeszpedrók 25 krtól 1 frt, Fogporok sat. sat.

Élőszerek: díszes, boglárkák, rendjelek, tők, gombostűk, kőszemek sat. készletben tartatnak, kivonatra pedig a megrendelőt saját ízlés szerinti megrendíthetik.

Báli Viaszk-gyöngyök - ócskó ruhák fésűk, tésekben alkalmas, valamint a valódi gyöngyök, 10 krtól kezdve 8 forintig.

Meidinger tanár önműködő fagyaltkészítő gépei. Házi bálók, estélyek, lakomák sat. alkalmával maganzóknak különösen ajánlhatók.

3 adagnak 12 adagnak 24 adagnak } Megjegyzés: A 12 és 24 adagos gépek kettő fagyaltot készítenek egyszerre, ezalatt pedig egy külön betét is használható utasítás mellékeltek. } rendelhet, mely pezsgő fagyaltkészítő géppel.

Tombola-játékok

24	50	100	200	400	700
frt 1.50	2.60	4.80	9.	16.	27.

Nagyobb számu játékonyszerű tombolák részére, a kőszemek tárgyak megrendezésére, valamint a nyeremény-tárgyak összehajósítására ajánljuk szolgáltatásukat, a nemzeti tekintve, kelletlen engedmény mellett.

KERTÉSZ és EISERT Pesten,
Dorottya-utca 2. sz., színházterti szeglet.

Levelből megrendelések különös figyelemmel és gyorsan eszközölhetnek, kerüljék azonban a külcendő tárgy árának közelítő meghatározását. - Meg nem felelő tárgyak visszatérnek.

Csak 50 kr., mint egy sorsjegy árért

1000 arany nyerhető.

Ezen sorsolás tartalmaz ezenkívül nyereményeket 200, 200, 100, 100 arannyal, 400 ezüst forinttal, 3 eredeti hitel-sorsjeggyel, és sok más mű- és érték-tárgyakkal, összesen

300 nyereményt 60,000 forint értékben.

A húzás már 1874. évi február 17-én történik.

Vevők 5 sorajegyre egyet ingyen kapnak. Vidéki megrendeléseknél az összeg szives beklődése, a azonfelül 30 kr. melléklése kretetik, az annak idején megküldendő házai lajstromért.

A cs. kir. szab. bécsi kereskedelmi bank váltóirodája ezelőtt **Sothen C. János,**
13. Bécs, Graben 13.

Hasonló sorajjegyek kaphatók még **Politzer Zsigmond és társánál Pesten.**

A legfontosabb és legnagyobb!

memében egy

UNICUM,

melyet Bécsnek első kizárólagos 40 kros helyisége képvisel.

Gebrüder Hirsch et Cie.

Wien, Bauernmarkt 4.

hol a legfinomabb és divatosabb egész gyapju ruhakelmék, egymint popeline, diagonal, vignola stb. valódi tiszta vásznak, piquet-ek és fűzőbarcendek, ed chiffons, nanking, törülközők rőf és darab szerint, vaszonkendők, csipkefüggönyök, cretons-ok, ed és ed matracz-szővetek, kanavaszok, nyakkendők, egymint bármimé divatcikkek.

Mindent a legjobb és legfinomabb minőségben rőf és darabja

csak 40 kr.

Fekete failles Grosgrain biztosítottak: tisztaság selyem

az árnak feleért.

Vidékre utávet mellett.

Magyarországon eddig bármily verseny által fölül nem mulva,

csak az egyetlen, ermek által kitüntetett

vászoánruk és fehérmemük gyára

FOGL S.-től Pesten,

városházter 6-ik szám.

Rumburgi vászon tértüingek (a nyak körmértéke megjelölendő) 2, 3, 4, 5, 6-8 frt.

Vászon női ingek frt 2-2.50, himzessel 2, 3, 4, 5, 6-8 frt.

Vászon gatyák 1., 1.50, 2., 2.50, 3.- frt.

Angol chirting-inek, (szébb a vászonnál) fehér és szines 2., 2.50, 3., 3.50 frt. (A nyak körmértéke megjelölendő.)

Gallérok, legújabb divatuak, (a nyak körmértéke megjelölendő) tucatzja 2-3 frt, angol 4 frt.

Kézeltők, legújabb divatuak, tucatzja 4-6 frt.

Női nadrágok 2.50-3 frt.

Pongyolafelöltők vagy női corsetok percaiból 2-2.50 frt, himzessel 3, 5, 6, 8 frt.

Női alszoknyák 4, 5, 6, 8 frt.

1 tucatzat **rumburgi vászon zsebkendő** 1.50-2 frt, finomabb 2.50, 4, 5, 6, 8-10 frt.

30 rőf **kéziszövetű vászon** 3.50, 8.50, 9.50, 11.-, 13.-, 15 frt. -

30 rőf **rumburgi vászon** 16, 18, 22, 25 frt a legjobb és igen széles.

Női fűzők (a derék körmértéke megjelölendő) 2, 3, 4 frt.

Rumburgi és hollandi vásznak, 50-54 rőtőf, olismert jó, 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60, 100 frt.

50 forint értékű árak vásárlól egy asztalgarniturat 6 személyre ingyen kapnak.